

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۳/۱۱ به پیشنهاد شماره ۷۰۱۷۴ مورخ ۱۳۹۹/۲/۲۱ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد تبصره (۱۹) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، آیین نامه اجرایی تبصره یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی تبصره (۱۹) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند و سایر اصطلاحات تابع تعاریف مندرج در دستورالعمل شرایط واگذاری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای جدید، نیمه تمام، تکمیل شده و آماده بهره برداری به بخش غیردولتی موضوع مصوبه ۵۸۶۲۰۶ مورخ ۱۳۹۵/۴/۵ شورای اقتصاد و اصلاحات بعدی آن است که در این آیین نامه به اختصار "دستورالعمل ماده (۲۷) قانون الحاق (۲)" نامیده می شود.

۱- قانون: قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.

۲- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان حسب مورد.

۳- بانک عامل: تمام بانک های تجاری و توسعه ای دولتی و غیردولتی که به حکم قانون و یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده اند.

۴- قرارداد عاملیت: قراردادی که بین دستگاه اجرایی، سرمایه گذار و بانک عامل منعقد می شود و در آن چگونگی تودیع منابع تعهدشده دولت و تعهدات بانک عامل و سرمایه گذار مشخص می شود.

۵- قرارداد مشارکت: قرارداد مشارکت عمومی و خصوصی که در آن اجرای طرح های قابل مشارکت و همچنین فعالیت های وابسته به آنها از طرف دستگاه اجرایی به بخش خصوصی و تعاونی محول می شود. در قرارداد مشارکت روش و موضوع مشارکت، مشخصات دقیق سطح کمی و کیفی محصول یا خدمات، موارد و نحوه مالکیت، مسئولیت ها و تعهدات طرفین، زمان بندی، تضامین ایفای تعهدات طرفین و نحوه حل و فصل اختلافات طرفین و سایر شرایط لازم تعیین می شود. انواع

جمهوری اسلامی ایران

ریس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

روش‌های مشارکت بر اساس تسهیم خطرپذیری (ریسک) بین طرفین، مسئولیت‌ها و وظایف و نحوه بازگشت سرمایه بخش خصوصی مشخص می‌شود.

۶- طرح‌های قابل مشارکت: طرح‌ها و پروژه‌های منتخب دستگاه اجرایی که از میان طرح‌ها و پروژه‌های موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه انتخاب می‌شوند.

۷- حوزه‌های مشارکت: تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیت‌های دستگاه اجرایی در تأمین کالاها و خدمات در حوزه‌هایی از قبیل پدیدآوری، طراحی، ساخت، تجهیز، نوسازی، بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری که با مشارکت بخش خصوصی و تعاونی اجرا می‌شود.

۸- قرارداد تأمین مالی: قراردادی که براساس قرارداد عاملیت، بین سرمایه‌گذار و بانک عامل برای تأمین مالی بخشی از منابع مورد نیاز پروژه منعقد شده و در آن میزان و نرخ تسهیلات، نوع وثایق و تعهدات دو طرف مشخص می‌شود.

ماده ۲- طرح‌های جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با منابع عمومی و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی با منابع داخلی مربوط به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵ - مشمول این آیین‌نامه می‌باشند.

ماده ۳- به منظور استفاده از منابع تعهدشده دولت موضوع تبصره (۱۹) قانون، اقدامات زیر حسب مورد با لحاظ فرآیند اجرایی دستورالعمل ماده (۲۷) قانون الحاق (۲) انجام می‌شود:

۱- دستگاه اجرایی استفاده از منابع تعهدشده دولت (موضوع بند (۱) ماده (۵) این آیین‌نامه) حسب مورد به صورت تسهیلات تلفیقی، یارانه سود یا کمک از جمله برای استملاک زمین و تأمین بخشی از هزینه سرمایه در دوران احداث یا توسعه طرح (پروژه) و از محل دارایی‌های دستگاه اجرایی (موضوع بند (۳) ماده (۵) این آیین‌نامه) را ضمن تهیه گزارش تصمیم به واگذاری و در تهیه الگوی مالی منظور می‌نماید.

۲- دستگاه اجرایی موظف است شرایط و منابع تعهدشده دولت و همچنین گواهی‌ها و تضمین‌های قابل ارایه به بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و سایر حمایت‌های مورد نظر حسب قوانین و مقررات را در اسناد فراخوان پروژه اعلام نماید.

۳- متقاضیان سرمایه‌گذاری بر اساس اسناد فراخوان، ضمن تعیین بانک عامل مورد نظر و اخذ گواهی‌های اعتباری متناسب با منابع موضوع بند (۲) ماده (۵) این آیین‌نامه، پیشنهاد خود برای تأمین مالی طرح را به دستگاه اجرایی ارایه می‌نماید.

۴- پس از عقد قرارداد مشارکت، عقد قرارداد عاملیت و عقد قرارداد تأمین مالی انجام می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۵- پس از قطعیت قرارداد مشارکت و شروع مراحل اجرایی پروژه، منابع تعهدشده از سوی دولت متناسب با چهارچوب قرارداد عاملیت و قرارداد تأمین مالی در اختیار بانک عامل یا دستگاه اجرایی حسب مورد قرار داده می‌شود.
- ماده ۴- در اجرای جزء (۱) تبصره (۱۹) قانون، سازمان اقدامات زیر را اجرایی می‌نماید:
- ۱- کسر ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی کلیه دستگاه‌های اجرایی و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها
- ۲- ابلاغ اعتبار به دستگاه اجرایی مربوط و استان تا یک ماه پس از تصویب آیین‌نامه تبصره - شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موظف است تا یک ماه پس از ابلاغ اعتبارات استانی، اعتبارات تبصره (۱۹) قانون را برای طرح‌های استانی توزیع نماید.
- ۳- با توجه به مکلف بودن دستگاه‌های اجرایی برای واگذاری طرح‌ها و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی، تخصیص اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مشمول تبصره (۱۹) قانون، ستاره‌دار در پیوست شماره (۱) قانون، منوط به اجرای فرآیند تصریح شده در این آیین‌نامه و تایید سازمان می‌باشد.
- ۴- تخصیص تعهدات تفاهم شده در سال ۱۳۹۹ سازمان با دستگاه‌های اجرایی پس از انتخاب سرمایه‌گذار.
- ۵- رایه گواهی تعهدات قراردادهای مشارکت با لحاظ فرآیند تصریح شده در بند (ن) تبصره (۵) قانون.
- ۶- پیش‌بینی اعتبار برای ایفای تعهدات تفاهم شده قرارداد مشارکت برای سال‌های آتی در لوایح بودجه سنواتی.
- تبصره ۱- اعتبارات تبصره (۱۹) قانون صرفاً برای قراردادهای مشارکت قابل استفاده می‌باشد و در صورت عدم انعقاد قرارداد تا ۱۴۰۰/۴/۳۱، دستگاه اجرایی موظف است دریافتی‌ها را به خزانه‌داری کل کشور برگرداند.
- تبصره ۲- در صورتی که دستگاه بهره‌بردار با دستگاه مجری متفاوت باشد، اصلاحیه موافقتنامه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پس از انعقاد قرارداد با سرمایه‌گذار به منظور تغییر دستگاه مجری به نام دستگاه بهره‌بردار، توسط سازمان صورت می‌گیرد. تعیین دستگاه متولی انجام فرآیند مشارکت در موارد خاص توسط سازمان انجام می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۷- دستگاه اجرایی می تواند برای تضمین تعهدات قراردادی و کمک به تأمین وثایق مورد نیاز سرمایه گذار برای دریافت تسهیلات از بانک عامل، انواع تضمین ها و گواهی های زیر را به سرمایه گذار ارایه نماید:

- ۱- اجازه ترهین اموال، محل اجرا و درآمدهای پروژه.
- ۲- ضمانت نامه وزارت امور اقتصادی و دارایی و تضمین خرید محصول پروژه برای سرمایه گذاران خارجی بر اساس ماده (۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) - مصوب ۱۳۸۴ - و آیین نامه اجرایی مربوط.
- ۳- استفاده از ظرفیت ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - و مواد (۲) و (۵۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) - مصوب ۱۳۸۴ - و آیین نامه اجرایی مربوط.
- ۴- تضمین خرید محصول پروژه توسط دستگاه مرکزی و یا نماینده وی با امضای بالاترین مقام اجرایی دستگاه اجرایی.
- ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است به تناسب تعهدات دستگاه اجرایی در قرارداد مشارکت که محل آن از منابع عمومی است، با درخواست دستگاه اجرایی و تصویب شورای اقتصاد، نسبت به ارایه تضامین حاکمیتی به نفع نهادهای مالی و اعتباری خارجی و بین المللی اقدام نماید.
- ماده ۸-** حق بیمه کارکنان شاغل در دوران ساخت قرارداد مشارکت معادل شش و شش دهم درصد (۱/۶۱۶٪) و همانند قراردادهای پیمانکاران طرح های عمرانی دولت خواهد بود. برای دوران بهره برداری قرارداد مشارکت، سازمان تأمین اجتماعی در چهارچوب تبصره الحاقی به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی موضوع ماده (۴۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - بر اساس فهرست ارسالی و بازرسی کارگاه نسبت به صدور مفاصا حساب اقدام نماید.
- ماده ۹-** دولت می تواند نسبت به ارایه تضامین حاکمیتی برای تأمین مالی خارجی، موافقت با ترهین اموال (به استثنای اموال موضوع اصل (۸۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران) و محل اجرای طرح و همچنین ارایه تضمین خرید محصول اقدام نماید.
- ماده ۱۰-** تعهدات دولت برای قراردادهای منعقد شده در سال ۱۳۹۹ در سال های آتی نیز لازم الاجرا است. این تعهدات باید در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی گردد. دستگاه های اجرایی مکلفند هرگونه تعهدات ایجاد شده در اجرای این آیین نامه را به سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی گزارش نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۱- درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در قرارداد مشارکت‌های موضوع تبصره (۱۹) قانون در کاربری اصلی پروژه از مشوق‌های مالیاتی جزءهای (۱) و (۲) بند (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - و اصلاحات بعدی آن برخوردار می‌باشد.

ماده ۱۲- درآمد ناشی از اجرای احکام این تبصره پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور، با نظر سازمان و برای تکمیل سایر طرح‌های موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه از محل ردیف (۲۱۰۳۰۰) جدول شماره (۵) قانون به همان دستگاه اجرایی اختصاص می‌یابد. در خصوص طرح‌های استانی درآمدهای حاصل شده به همان استان اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۳- نیروی انسانی طرح (پروژه)‌های در حال بهره‌برداری که وظایف آنها در چهارچوب تبصره (۱۹) قانون به بخش خصوصی و تعاونی واگذار می‌شود وفق سازوکارهای ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و آیین‌نامه‌های مربوط و همچنین ماده (۴۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) - مصوب ۱۳۸۴ - خواهد بود.

ماده ۱۴- فرآیندهای اجرایی اعم از ارجاع طرح (پروژه) و تضامین در چهارچوب دستورالعمل ماده (۲۷) قانون الحاق (۲) صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۵- دستگاه اجرایی مجاز است:

۱- برای طرح‌های یاد شده در گروه سه ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، مطابق تبصره (۱) جزء (ج) ماده (۳) قانون یاد شده از ظرفیت این آیین‌نامه و روش‌های مشارکت عمومی و خصوصی بعنوان یکی از روش‌های تامین مالی با حفظ مالکیت دولت استفاده نماید.

۲- در اجرای جزء (۶) تبصره (۱۹) قانون، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بزرگراهی، راه اصلی و ریلی مندرج در پیوست (۱) قانون که بطور مستقل سطح دسترسی جدیدی را ایجاد می‌نمایند، برای تامین تمام یا بخشی از منابع مالی مورد نیاز به منظور احداث، بهسازی، بازسازی، تکمیل، نگهداری و بهره‌برداری از طرح‌های بزرگراهی، راه اصلی و ریلی در قالب قراردادهای مشارکت از ظرفیت این تبصره استفاده نمایند.

۳- در اجرای جزء (۸) تبصره (۱۹) قانون، از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و سایر منابع خود، هزینه مطالعات و تهیه گزارش‌های مورد نیاز برای فراخوان و آموزش‌های مرتبط را برای توسعه مشارکت تامین نماید.

جمهوری اسلامی ایران

ریس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۴- در اجرای جزء (۹) تبصره (۱۹) قانون، پیشنهاد تغییر کاربری اصلی طرح (پروژه) را به همراه گزارش توجیهی به سازمان ارایه نماید. سازمان ظرف (۱۵) روز پیشنهاد را بررسی و اعلام نظر می نماید. در صورت تایید سازمان، دستگاه اجرایی مجوز نهادهای ذی ربط برای تغییر کاربری اخذ می نماید. هزینه تغییر کاربری بر عهده سرمایه گذار و در الگوی مالی طرح (پروژه) منظور می شود.

۵- متناسب با شرایط قرارداد مشارکت خرید تمام یا بخشی از محصول، پرداخت مابه التفاوت بهای تمام شده محصول براساس الگوی مالی منضم به قرارداد مشارکت با بهای پرداختی استفاده کنندگان، پرداخت بهای سرانه محصول طرح (پروژه) تا سقف بهای تمام شده محصول برای طرف عمومی، پرداخت بر مبنای در دسترس بودن محصول طرح (پروژه) براساس کیفیت و کمیت مشخص شده و پرداخت بهای ظرفیت طرح (پروژه) و پرداخت از طریق گشایش اعتبارات اسنادی سالانه و با هماهنگی سازمان تعهد نماید.

ماده ۱۶- در اجرای جزء (۱۰) تبصره (۱۹) قانون، استانداران موظفند با بررسی طرح (پروژه) های ملی و ملی استانی شده دارای ظرفیت واگذاری در استان، اقدامات لازم برای تفویض اختیار واگذاری طرح (پروژه) های یادشده، به دستگاه اجرایی تابع استانی را انجام نموده و نتیجه اقدامات صورت گرفته را هر سه ماه یکبار به سازمان ارسال نمایند.

ماده ۱۷- وظایف وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی برای تحقق اجرای تبصره (۱۹) قانون در سال ۱۳۹۹ به شرح زیر می باشد:

۱- وزرا مکلفند ساختار متناسب با مشارکت عمومی و خصوصی را در ستاد وزارتخانه متبوع، بدون افزایش نیروی انسانی و پست های مصوب ایجاد و راهبری واحدهای تابعه و تدوین اسناد و دستورالعمل های بخشی مربوط را بر عهده بگیرند. شورای راهبری بخشی با حضور وزیر مربوط، مدیران تابعه، نماینده سازمان و نماینده اتاق بازرگانی با هدف شناسایی پروژه های قابل مشارکت و راهبری آنها تشکیل می شود. وزراء، رؤسای سازمان ها و مدیران عامل شرکت های دولتی و رؤسای دستگاه اجرایی استانی که امکان انعقاد قرارداد مشارکت به تشخیص سازمان را دارند، مکلفند معادل حداقل بیست درصد (۲۰٪) اعتبارات تخصیص یافته تملک دارایی های سرمایه ای قانون، نسبت به عقد قرارداد مشارکت در سال ۱۳۹۹ اقدام نمایند.

۲- دستگاه های اجرایی موظفند اطلاعات پروژه های در حال بهره برداری دارای درآمد و پروژه های نیمه تمام را برای واگذاری به روش مشارکت عمومی و خصوصی انتشار عمومی نماید. مصرف درآمد یا بکارگیری وجوه عمومی در پروژه های یاد شده، منوط به انتشار عمومی است. پروژه های امنیتی و دارای طبقه بندی حفاظتی مستثنی هستند.

جمهوری اسلامی ایران
رییس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

- ۳- دستگاه اجرایی می تواند برای تودیع منابع مالی این تبصره که بصورت اوراق مالی اسلامی به بانک عامل ارایه شده است، از ظرفیت جزء (۲) بند (م) تبصره (۵) قانون استفاده نماید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای ارایه خدمات مالی به انواع قراردادهای مشارکت از قبیل گشایش اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی، تسهیلات توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، سازوکار همکاری بین بانکی نظیر تسهیلات سندیکایی و تأمین مالی جایگزین انواع ضمانتنامه، توثیق پروژه و قرارداد مشارکت، ضوابط مربوط متناسب با قراردادهای مشارکت ظرف دو ماه به روزرسانی و ابلاغ نماید.
- ۴- صندوق توسعه ملی در چهارچوب مقررات و پس تأیید مجمع صندوق مذکور، با اصلاح نظامنامه ارایه تسهیلات ریالی و ارزی ظرف سه ماه، امکان استفاده کارآمد از منابع صندوق برای ارایه تسهیلات بلندمدت ریالی و ارزی به قراردادهای مشارکتی فراهم آورده و پروژه و قرارداد مشارکت و تضامین و گواهی های آن را به عنوان وثیقه قابل قبول بپذیرد.
- ۵- سازمان بورس و اوراق بهادار شرایط و ضوابط استفاده از ظرفیت های بازار سرمایه برای تأمین مالی قراردادهای مشارکت اعم از انتشار اوراق مالی اسلامی، اوراق بهادارسازی درآمدهای آتی، تأسیس صندوق پروژه را ظرف سه ماه تدوین و پس از تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار ابلاغ می نماید.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رییس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.